

LUONNOS 11.10.2023

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ
Neuvotteleva virkamies
Suvi Ruuska

Muistio
11.10.2023

Liite 1

VALTIONEUVOSTON ASETUS ELÄINTEN HYVINVOINTIKORVAUSTA KOSKEVAN SITOUMUKSEN ANTAMISESTA VUONNA 2024**1. Asian tausta ja asetuksenantovaltuudet**

Rahoituskaudella 2023-2027 Euroopan unionin maaseudun kehittämistoimenpiteet perustuvat jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen (EU) 2021/2115, jäljempänä suunnitelma-asetus.

Maaseudun kehittämistoimenpiteet jäsenvaltioissa perustuvat jäsenvaltion suunnitelma-asetuksen perusteella laatimaan ja Euroopan komission hyväksymään strategiasuunnitelmaan. Suomi on laatinut suunnitelma-asetuksen perusteella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman vuosille 2023–2027 (CAP-suunnitelma). Eläinten hyvinvointikorvaus on osa Suomen CAP-suunnitelmaa. Eläinten hyvinvointikorvauksesta säädetään suunnitelma-asetuksen 70 artiklassa. Euroopan komissio hyväksyi Suomen CAP-suunnitelman 31.8.2022 (komission täytäntöönpanopäätös C(2022)6022). Suomi on esittänyt muutoksia CAP-suunnitelmaan vuodelle 2024. Muutosesitys toimitettiin Euroopan komissiolle 16.6.2023.

Kansallisesti eläinten hyvinvointikorvauksesta säädetään eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetussa laissa (1333/2022). Lain 3 §:n 5 momentin ja 7 §:n 4 momentin nojalla voidaan korvauksen vuosittaisesta myöntämisestä ja sitoumuksista säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Rahoituskaudella 2023-2027 annetaan vuosittain valtioneuvoston asetus eläinten hyvinvointikorvausta koskevien uusien sitoumusten antamisesta. Valtioneuvoston asetuksen antamisen yhteydessä otetaan huomioon eläinten hyvinvointikorvaukseen vuosittain käytettävissä oleva valtion talousarvion määräraha.

2. Asetuksen valmistelu

Asetusehdotus on valmisteltu virkatyönä maa- ja metsätalousministeriössä yhteistyössä Ruokaviraston kanssa.

Asetusehdotuksesta pyydettiin lausunto valtiovarainministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Ruokavirastolta, Eläintautien torjuntayhdistys ETT ry:ltä, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksilta, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf:ltä, Luonnonvarakeskukselta, Helsingin yliopiston

eläinlääketieteelliseltä tiedekunnalta, Eläinten hyvinvointikeskukselta, Eläinsuojeluliitto Animalia ry:ltä, SEY Suomen Eläinsuojeluyhdistysten liitto ry:ltä, ProAgria Keskusten Liitolta, Svenska lantbrukssällskapens förbund rf:ltä, Suomen Siipikarjaliitto ry:ltä, Maidonjalostajien ja meijeritukkukauppioiden liitto ry:ltä, Pihvikarjaliitto ry:ltä, Suomen Sikayrittäjät ry:ltä, Suomen Lammasyhdistys ry:ltä ja Suomen Vuohiyhdistys ry:ltä.

3. Asetuksen sisältö

Asetuksen 1 §:ssä säädettäisiin eläinten hyvinvointikorvausta koskevista sitoumuksista. Vuonna 2024 viljelijä voisi antaa uuden eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 7 §:ssä tarkoitetun sitoumuksen. Eläinten hyvinvointikorvausta koskeva sitoumus voidaan antaa naudoista, sioista, lampaista, vuohista sekä siipikarjasta.

Asetuksen 2 §:ssä säädettäisiin eläinten hyvinvointikorvausta koskevaan sitoumukseen valittavista toimenpiteistä. Viljelijä voisi sitoumuksen antaessaan valita eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1381/2022) 4 §:ssä tarkoitettuja eläinlajikohtaisia toimenpiteitä. Vuonna 2024 kaikki edellä mainitut eläinlajikohtaiset toimenpiteet olisivat valittavina. Eläinlajikohtaisia toimenpiteitä olisi valittava vähintään yksi. Eläinten hyvinvointikorvauksesta annetun valtioneuvoston asetuksen 5 §:n 1 momentin mukaan kunkin eläinlajin osalta on valittava vähintään kyseisen eläinlajin hyvinvointisuunnitelmaa koskeva toimenpide. Kunkin eläinlajin osalta on siten toteutettava kyseisen eläinlajin hyvinvointisuunnitelmaa koskevaa toimenpidettä, jotta muista kyseistä eläinlajeja koskevista toimenpiteistä voidaan myöntää eläinten hyvinvointikorvausta.

Asetuksen 3 §:n mukaan asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024.

4. Taloudelliset vaikutukset

Eläinten hyvinvointikorvauksesta aiheutuvat kustannukset suoritetaan valtion talousarvion momentilta 30.10.43 (Eläinten hyvinvointikorvaukset). Vuoden 2024 valtion talousarviota koskevan hallituksen esityksen (HE 41/2023) mukaan kyseisen momentin määräraha on 74 miljoonaa euroa, josta EU:n rahoitusosuutta on 31,8 miljoonaa euroa ja kansallista osuutta 42,2 miljoonaa euroa. EU:n rahoitusosuus rahoituskaudella 2023—2027 on maaseuturahaston osalta 43 prosenttia.

Momentilla 30.10.43 arvioidaan lisäksi olevan vuonna 2024 noin 45,7 miljoonaa euroa vuodelta 2023 siirtyvää määrärahaa. Momentilla arvioidaan siirtyvä määräraha huomioon ottaen olevan yhteensä käytettävissä noin 119,7 miljoonaa euroa. Siirtyvä määräraha käytetään vuonna 2023 myönnettyjen eläinten hyvinvointikorvausten toisen maksuerän maksamiseen. Vuonna 2023 myönnettyjen eläinten hyvinvointikorvausten toinen maksuerä (noin 70 prosenttia) maksetaan kesäkuussa 2024.

Eläinten hyvinvointikorvausta varten arvioidaan vuonna 2024 tarvittavan CAP-suunnitelman mukaisten eläinten hyvinvointikorvausten maksuun noin 74 miljoonaa euroa.

Eläinten hyvinvointikorvauksesta aiheutuvat kustannukset katetaan valtiontalouden kehyspäätösten, valtion talousarvion ja henkilötyövuosien puitteissa.

5. Lausuntopalaute

6. Laintarkastus

7. Voimaantulo

Asetuksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1.1.2024.

Esitys: Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen eläinten hyvinvointikorvausta koskevan sitoumuksen antamisesta vuonna 2024.